

GAZETA TRANSILVANIEI
ANUL LIV.
Nr. 18.
Braşov, Mercuri 23 Ianuarie (4 Februarie) 1891.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LIV.

„Gazeta” este în fă-care dt.
Abonamente pentru Anstio-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se primumără la toate oficiile
postale din intru și din a-ară
și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Braşov:
la administrațiune, piața mare
Nr. 22, etajul I.: pe un an
10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în
casă: Pe un an 12 fl., pe
șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Unu exemplar 5 cr. v. a. s. s. s.
15 bani.
Atât abonamentele cât și
inserțiunile sunt a se plăsi
înainte.

Nr. 18.

Braşov, Mercuri 23 Ianuarie (4 Februarie)

1891

Braşov, 22 Ianuarie v.

Cel mai însemnat eveniment politic este adă fără îndoie de demisiunea cabinetului Crispi, care, precum ne spune o telegramă din Roma, este definitivă și irevocabilă.

Scimă ce rol însemnat a jucat d-l Crispi nu numai ca ministru-șef de guvern italian în cestiunile interioare, ci și ca diplomat în cestiunile mari ale politicii esteriore. Afară de Bismarck, până ce era la cârmă, nu s'a vorbit despre nici un prim-ministru așa de mult ca despre Crispi. Se dicea, că densul este un stăpân al politicii de pace inaugurate de tripla alianță și în adevăr, că stăruințelor sale este a se mulțumi în cea mai mare parte, că Italia a păstrat o atitudine atât de decisă în favoarea alianței cu Germania și cu Austria.

Crispi avu să mulțumescă succesele sale în mare parte energiei ce a desfășurat-o în urmărirea programului său și ceea ce i-a stricat a fost temperamentul său vehement, care îl făcea de multe ori să fie prea violent în atacurile sale și-i făcea mulți dușmani.

Așa s'a întâmplat și în se-dința dela 31 Ianuarie a camerei italiene, că d-l Crispi nu și-a scit stăpâni temperamentul său violent, din care cauză chiar mulți dintre membrii partidei guvernului au votat contra lui, si-lindu-l să se retragă.

Și toate se puteau aplană mai ușor, decât nu era vorba tocmai de cestiunea financiară, cea mai delicată dintre toate.

Spre a face economii, Crispi a proiectat a se face o reformă administrativă, reducându-se numărul prefecturilor dela 70 la 50 și micșorându-se încă și mai tare numărul sub-prefecturilor. Acest proiect de reformă a fost primit cu forțe nefavorabile în totă Italia și totu așa de rea impresiune au făcut proiectele de lege

privitoare la urcarea vamei pe import și a taxelor pentru producțiunea spiritului.

Fiind aspru combătut guvernul pentru aceste proiecte și pentru întreaga sa politică financiară, Crispi s'a redicat și a pus camerei cestiunea de încredere, er celor din dreapta le-a aruncat în față, că dela 1866 până la 1876 au purtat o politică servilă față cu străinătatea.

Cuvintele d-lui Crispi au provocat o adevărată furtună în cameră și mulți dintre aceia, cari l-au susținut mai înainte, s'au dus de ofensați, au votat cu opozițiunea în contra ordinii de zi primită de guvern.

Nu era nimic mai firesc decât ca scirea despre retragerea lui Crispi să fie primită cu satisfacțiune de către foile franceze. Acestea sunt de părere, că tripla alianță nu va mai dura mult după acesta și că relațiunile între Italia și Franca vor deveni mai bune.

Regele Umberto a declarat ambasadorilor Germaniei și Austriei, că retragerea lui Crispi nu va schimba întru nimic atitudinea Italiei față cu puterile centrale. În curându se va vedea că dorința acesta a regelui are ori nu șanse de a fi sprijinită ca și până acuma de majoritatea parlamentară.

Adunarea alegătorilor români în Caransebeș.

Caransebeș, în 18 (30) Ianuarie 1891.

Astăzi la orele 12¹/₄ întrunindu-se alegătorii în localitățile societății române de lectură din Caransebeș, adunarea se constituie alegându-se la propunerea d-lui Ionaș P. O. Protopresbiter al Orșovei Mihail Popovici de șef de adunare și de notari DD. Gerasim Sărbu și Iosif Bălan. — În cuvântarea de deschidere șeful adunării a scit scopul adunării în termină bine s'au scit scopul adunării obiectul asupra căruia adunarea va avea să delibereze invitându alegătorii a se pronunța asupra proiectului de lege des-

pre asilele de copii și salutându i dechiar adunarea de deschisă. — După aceea s'au scit cuvântul d-lui Ștefan Velovan, care espune motivele, pe cari s'a basat proiectul de lege când s'a prezentat în camera deputaților prin ministrul de culte, și le combate cu agerime și obiaritate propriă d-lui Velovan prezentându următorul proiect de rezoluțiune:

Rezoluțiunea

luată de adunarea alegătorilor români din cercul electoral al Caransebeșului ținută în Caransebeș la 18/30 Ianuarie 1891.

Proiectul de lege despre asilurile de copii, prezentat camerei deputaților de către ministrul de culte și instrucțiune al Ungariei, cuprinde în sine dispozițiuni menite a deștepta cele mai mari îngrijiri în cetățenii nemaghiari ai patriei noastre.

Proiectul silesce părinții, sub condițiuni, cari trec peste puterile lor, de a trimite pruncii în vârstă de 3—6 ani, la asilurile cu organizațiune străină individualității familiilor nemaghiare, făcându-se cu neputință înțirirea firescă recunoscută de toate popoarele civilizate, ce trebuie să-o aibă părinții la punerea fundamentelor de conduită familiară, națională, religioasă și morală a pruncilor lor.

Cu despectarea articolului de lege LXIV din 1868, articolul sancționat de Maiestatea Sa și astăzi în vigoare, și în disprețul dreptului familiei de a și impune caracterul individualității sale la sădirea primelor obiceiuri religioase și morale ale pruncilor, proiectul are scopul clar pronunțat de a ocupa pruncii din asiluri cu limba maghiară, așa-dără cu o limbă străină, într'un timp, când pruncii nu au primit încă nici primele elemente de instrucțiune regulată în limba maternă. Dacă în familie nici nu s'a început vre-o cultivare rațională a limbei materne, e sigur, că ea nu va fi în stare să și afirme locul ce-i compete în educați, față cu-o limbă străină, care se cultivă, ajutată de toate mijlocele, pe cari le oferă calificațiunea puterilor didactice, aplicate la asile.

Și în punctul acesta proiectul de lege ia familiilor nemaghiare ori-ce putință de a se pune în apărare. Ba, gra-

dul de bună educațiune trupescă și sufletească, pe care comuna întregă, împreună cu ajutorul statului, abia sunt în stare să atinge la copiii asilului, se declară prin proiect ca condițiune, pe care fiecare familie de țeran nemaghiar trebuie să-o implinescă, decât voesce să fie scutită de nenorocirea de-a contribui cu dare grea la propria ei desnaționalizare.

Măncându dela conștiința, dezvoltată neasemnată la poporul român, că calitățile sale etnice, cari au contribuit o miă de ani a asigura existența Ungariei ca stat poliglot, au trecut deja prin probele, cari îi dau poporului român dreptul de a și păstra și cultiva individualitatea sa neatinsă și neșugă; proiectul din cestiune privit din acest punct de vedere, nu numai, că involvă o injustiță, ci e calificat a produce adănci nemulțămiri între cetățenii statului și a da frâu liber la esperimentări, urmate neapărat de frecări și crise sociale, cari pot fi primejdi-ose pentru însași existența statului.

Din aceste motive adunarea alegătorilor români din cercul electoral al Caransebeșului însuși înainte publicității în termină cei mai s'au scit scopul adunării obiectul asupra căruia adunarea va avea să delibereze invitându alegătorii a se pronunța asupra proiectului de lege pentru asilurile de copii, ca a unui vedit atent asupra legalelor și justelor aspirațiuni de cultură națională ale poporului român din această patriă.

După scirea proiectului se dă cuvântul d-lui Ionaș, care făcându o revivire asupra luptelor naționale ale cercului nostru electoral, începându dela desființarea miliției până în zilele noastre arată, că guvernul a zădărnicit toate încercările noastre de a ne desvolta pe terenul economic și cultural. Oratorul sub aplauzele întregii adunări motivându recomandă primirea rezoluțiunii. Proiectul se sprijinesc încă prin cuvântul bine simțit și motivat al d-lui Ionaș Lințu, care încă recomandă primirea rezoluției. Șeful adunării pune după aceea la vot rezoluțiunea, care se primesc cu unanimitate și cu mare entuziasm din partea adunării.

Luându cuvântul d-lui Patricie Drăgălina face o revivire istorică asupra

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Din istoria munților apuseni.

(Urmarea 6)

„Pentru ca guvernul țerei, în casu de o rebeliune nouă, să ceară dela guvernul central regimente din alte țări, i venia erăși foarte peste mână — dice d-l Bărbăntu la pag. 663.

De unde scie d-sa că, guvernului i venia foarte peste mână? Apoi decât i venia foarte peste mână, cum și prin cine ar fi putut trânti „Horiada” la pământ, ca să potă întreprinde măsuri barbare și crudități s'elbatice, ca la anul 1837?

Faptul e, că n'avea de unde să ceară trupe „din țări străine”, pentru-că revoluția Polonilor și a Italianilor abia era potolită. Pe Poloni i ținea în frâu, cu trupe din Ardél și Ungaria, generalul de cavaleriă, nou denumit guvernator civil și militar, br. Récey (Boer de Recea din familia Boer-cilor.)

Pe Italiani i ținea în frâu, Radeczky totu cu trupe din Ardél și Ungaria. Intre grănițerii români și s'eci, domnia o mare neliniște și turburare, din cauză că aveau să plece și ei în Galiția.

În Galiția pe timpul răscolii, se plătea pentru un cap de nobil 5. fl.

Intr'una din zile intrase un țeran la Bezirksamt, cu un sac de capete tăiate. Am adus și eu nisce capete de nobil, di se țeranul.

„Câte sunt”, întrebă Bezirks Vorsteherul?

„15 răspuns țeranul.”

I s'au numărat 75 fl.

Acest fapt este constat, prin cronicari de pe acel timp.

Etă tabloul anulului 1847 și cheia „causelor rezervate ale guvernului.” Și încă ceva: Furtuna ce amenința pe nobilimea din Ardél, era cu atât mai înspăimântătoare, căci privilegiile nemărginite și nenaturale ale nobililor „Viena” le privea întotdeauna cu ochi răi.

Privilegiul, despre cari cu drept cuvânt s'ar fi putut dice că: *Ventul și zăpada, puteau să străbată pe creștăura uși unui nobil s'ercă, der Regele și organele densului, autoritățile publice nu-i puteau trece pragul fără invoirea densului.*

Scurt: Răscolă țeranilor la anul 1847 făcea imposibilă răscolă maghiară la anul 1848/9. Acesta este unu ce atât de elementar, încât ar fi ridicul a mai perde cuvinte pro seu contra.

De câte ori nu dicea șermanul Iancu, în epoca absolutismului:

„Cea mai mare nefericire, ce put să ajungă pe nămul românesc e, că el nu s'a putut emancipa la anul 1847 pe sine însuși. Emancipându-se în acel an țeranii Unguri, Săci, Români, cu puteri unite, s'ar fi încheșat o frăție eternă între densii. Anul 1848 i-ar fi aștat liber; nobilimea maghiară nu mai pută face răscolă și n'avea cu cine, fiind trântit la pământ de popor.”

Dacă nobilimea maghiară ar fi în-

vinsu popoarele rescolate, la anul 1847 — ceea ce era imposibil, deoarece la anul 1784 abia pută învinge pe Horia, mai mult prin trădarea vlădicului din Sibiu Niketics, decât cu puterea — atunci de o acțiune comună a poporului maghiar cu nobilimea nu mai pută fi vorbă.

Ar fi costat jertfe răscolă nămul românesc și la anul 1847. Lucru natural, nu cu feștării și cu mătării, ci prin sânge și jertfă se șterge sclăvia; la nici un casu însă nu mureau patru-deci de mii Români, peste una sută mii Unguri, nu se prefăceau cenușă atâtea orașe, sute de sate și miliarde de averi. Nu era trebuință de intervențiune muscălescă; nu ne-am fi îndușmănit cu poporul maghiar pe mai multe generațiuni înainte și ce e mai însemnat: adă n'am fi batjocorit chiar de aceia, pentru cari ne-am jertfit.

(Va urma.)

Iosif Sterea-Suluțiu.

suferințelor Românilor înainte de 1848, adică sub era iobăgiei și arată cumcă suferințele poporului nostru înainte de proclamarea principiilor de libertate, frățietate și egalitate astăzi să repetă în disprețului acestor principii proclamate.

Cercul nostru electoral al Caransebeșului a avut însă șorțea de a găsi un singur Maghiar, care să-i înțeleagă suferințele și care în mijlocul torentului șovinistic a avut curajul să-și ridice vocea pentru drepturile naționalităților apăsate. Acest bărbat este Ludovic Mocsary, reprezentantele cercului nostru. Vorbitorul propune și adunarea votăzilor să-i se trimită o telegramă, în care i-se mulțamește pentru ținuta lui adevărată patriotică față de proiectul de lege pentru asilele de copii.

În fine președintele adunării multămindu alegătorilor pentru participare și exprimându-și bucuria asupra rezultatului adunării și însuflețirii alegătorilor declară adunarea de închisă. — D-lu Iuonă Ionașu mulțamește d-lui președinte în numele adunării pentru zelul, care l'a desvoltat într'un șir lung de ani pe terenul luptelor noastre naționale. Cu acesta adunarea se termină între nesfârșite aclamațiuni.

Deși adunarea n'a avut fericirea de a pute saluta în mijlocul ei pe bărbatul cel mai luminat și cu devotament nesfârșit pentru binele asupritei noastre națiuni, adică pe Ilustritatea Sa D-lu general Traian Doda, s'a putut observa însă, că spiritul lui plană nevădățat, dăr simțit asupra întregii adunări.

Iosif Băianu.

CRONICA POLITICĂ.

În ședința camerei italiene dela 31 Ianuarie începuse dezbaterile proiectelor de lege relativă la urcarea provisoră a taxelor vamale și a taxei pentru fabricarea spiritului. Ședința a fost foarte furtunoasă. Mulți deputați au vorbit în contra proiectului. Ministrul președinte Crispi susținându proiectele, duse că politica financiară a dreptei nu a fost mai bună ca aceea a cabinetului actual și că politica urmată până la anul 1876 a fost foarte diferită de cea de azi, a fost o politică servilă către străinătate. (Vii aprobări din partea deputaților Rudini, Bonghi și alții. Președintele provoacă camera la liniște) Crispi ceru o votare lămurită, votul camerei, duse ministrul președinte, va găsi un ecou înăuntru și în străinătate; lumea se va întreba, dacă Italia voese un guvern puternic, sau un guvern care să decadă din nou în obicinuita zăpăcă și nesiguranță (vii intreruperi.) Luzzatti declară că va vota contra proiectului. Deputatul Villa propuse ordinea de zi primită de guvern, după care se ia act de declarațiunea guvernului. Această ordine de zi se respinge cu 186 contra 123 voturi. Camera a hotărât a nu intra în dezbaterile speciale, după care Crispi declara că va cere avisul Regelui. Ședința se ridică sub mare șgomot la 8¹/₄ ore seară. După ședința Crispi se duse în Quirinalu pentru a prezenta Regelui demisiunea Cabinetului. În cercurile parlamentare și politice domnesce mare mișcare.

Correspondentul din Petersburg alu diarului „Kölnische Zeitung“, care a scriu și până acuma multă despre mișcările militare din Rusia, comunică cu data de 23 Ianuarie, că în Rusia se fac nouă pregătiri militare, că în Covna s'a organizat un alu t:ilele batalionu de infanterie de fortăreță în Zegrze, unde în timpul celu mai nou s'au făcut forturi însemnate, au așezat două batalioane nouă. În casul unui război aceste trei batalioane corăspund la câte patru batalioane dela trei regimente. Cu organizațiunea acăsta trupele de fortăreță rusească, s'au sporit așa încât Rusia acum în timpul de pace dispune de trupe de fortăreță ca nici un stat din lume.

Orașul Zegrze s'a fortificat, pentru ca în casul unui atac asupra Varșoviei de către Nordu se oprăce descălecarea inamicului peste riul Bug,

Din incidentul călătoriei arhiducelui Ferdinand la Petersburg unele diare germane și austriace au scris, că scopul Rusiei este să slăbescă legăturile între Berlinu și Viena. „Novoie Vremia“ negă acăsta și duse, că în Rusia nu se gândesc nimenea la o convențiune deosebită cu Austro-Ungaria și densii respinsu numai amestecul Austro-Ungariei în afacerile peninsulei Balcanice, ceea ce în Berlinu nu face impresiune rea, după cum reiese din articolul diarului „Hamburger Nachrichten.“ Er „Viedomosti“ duse, că Viena pôte fi liniștită, după ce nimenea nu ar crede în intențiunile bune ale Austro-Ungariei, chiar și fără admonițiunile lui Bismarck, până ce voru lipsi în privința acăsta dovețile.

SCRIRILE PILEI.

Teatru german în Brașov. Subscrisa direcțiune își permite a aduce la cunoștința onoratului publicu, că sesonul din anul acăsta îl va începe Sămbătă în 14 Februarie 1891 cu piesa senzațională a lui Herman Sudermann „Die Ehre.“ Ce se atinge de novitățile, cari se voru reprezenta în acăstu seson nu le publică subscrisa direcțiune cu numele, deorece atătu piesele musicale cât și cele dramatice cari au apărut până acum, sunt deja câștigate pentru acăstu seson, și asigură onor. publicu, că își va da totă silința a multămi multu cunoscutul publicu Brașovenu, atătu cu compunerea unui personalu probat, cât și cu o bogată decorațiune, și rōgă pe onoratul publicu pentru binevoitorul sprijin, asigurându-l încă odată, că își va da totă silința a l'indestuli în toate privințele. Abonamentul se începe de Lună, 16 Februarie, și va conține ca și până acum 12 reprezentațiuni. Vechii abonenti sunt rugați să înștiințeze cancelaria teatrului dacă voescu se și reserveze locurile celu multă până în 7—12 Februarie între orele 2—5 după amăz. Prețurile locurilor sunt pentru 12 reprezentațiuni: Fotoliu 12 fl. Galeriă 12 fl. Băncile ridicate 8 fl. Locu numerotat parteru 7 fl. Cu totă stima: Eugen Berger, directoru de teatru.

Iubileu. Corpul învățătorescu dela școla elementară rom. cat. din locu va arangia în 4 Februarie n. a. c. în onorea bătrânului și meritatului profesor de de desemn, d-lu Iosif Pfeiffer, care implinesce în acăsta di etatea de 80 de ani, — o festivitate jubilară, la care va lua parte activă întreaga tinerime școlastică. În ziua următoare se va da în onorea iubilărilor și unu banchetă în sala cea mare dela „Nr. 1.“ Ad multos annos!

Invitare la balul român, ce se va arangia în Sebeșul săsesc la 11 Febr. n. c., în sala la „Leulu de aur“, în favorul bibliotecii școlii rom. gr. or. de acolo. Începutul la 8 ore seară. Prețul de intrare de persoană 1 fl., de familie 2 fl. Oferte marinimose se primescu cu mulțamită și se voru cuita pe cale publică.

Banchetul ce s'a dat Duminecă seară la Otelul „Europa“ cu ocaziunea aniversării a patru-șecua a D-lui Loeb Aronsohn ca președinte alu comunității de cultul israelit din Brașov, a fost cercetat de vre-o 130 persoane. Au fost reprezentate la acăsta serbare toate naționalitățile și confesiunile din locu. Între alții au asistat d-lu spanu, d-lu primar alu orașului, d-nii protopresbiteri: evangelic și gr. or. români ș. a. ș. a. Șirul toastelor s'au început printr'un toast alu d-lui spanu Maurer, pentru Maj. Sa Monarchul, după care au urmat toastele pentru iubilaru,

în cari s'au accentuat meritele sale pentru societatea israelită de aici și pentru bunele ei raporturi cu concetățenii de alte confesiuni. Comunitățile israelite din toate părțile țării au trimis telegrame de felicitare.

Serată de binefacere. Reuniunea femeilor rom. cath. pentru înființarea casei de orfan și șraci va arangia Mercuri în 4 Februarie a doua „serată de binefacere“ de estu timp, la care voru coopera următoarele persoane: D-șora Prisdalek Olga (cu pianul), D-na de Dr. Vajna Gábor (cu violina) și D-na de Dr. Heltner (cu voce). După partea musicală a programului urmăză presinterea din nou a celor 3 chipuri vii din rëndul trecut la dorința publicului. Rolul dōmnei de casă il voru avē d-ra Scheer Matilde și d-na de Lászlo Dénes. Chipurile vii le va arangia d-lu fotografu L. Adler, er conducerea principală o va avē d-lu Biró Sándor.

Societatea dōmnelor române din Bucovina.

Câteva dōmne române din Bucovina, conduse de nobila dorința de a contribui la înaintarea bunăstării poporului nostru bucovinean, luă inițiativa de a se constitui în Bucovina o societate a dōmnelor române, alu căreia scopu este: „de a lucra pentru înaintarea culturii și în special a învățământului la partea femească a populațiunii române din Bucovina și pentru sporirea industriei de casă.“

Avem înaintea noastră statutele acăstei societăți, cari deja sunt și provădate cu clausula de aprobare din partea guvernului bucovinean. În sensul statutelor, Societatea pōrtă numele: „Societatea dōmnelor române din Bucovina“. Reședința și conducerea centrală a Societății este în Cernăuți.

Scopul Societății se ajunge: a) prin lățirea, eventualu edarea de cărți s'au scrieri atingătoare de scopurile Societății; b) prin acordarea de stipendii, premii și alte ajutōre materiale, pentru a spori cercetarea școlor din partea copilelor; c) prin înființarea de cursuri pentru industria de casă; d) prin colecțiunul de modeluri pentru industria de casă; e) prin arangierea de expozițiuni și bazaruri de industria de casă și prin distribuirea de premii; f) prin mijlocirea pentru vânderea măsurată a produselor industriei de casă.

Societatea se compune din membri fondatori, ordinar, sprijinitori, onorari și corespondenți: a) Fondator, cari oferesc Societății odată pentru totdeauna suma de celu puțin cincișeci de florini v. a.; b) ordinar potu fi acele dōmne, cari se obligă a lucra pentru realizarea scopurilor Societății și solvesc taxa de celu puțin 2 fl. v. a. pe an; c) Membri sprijinitori sunt aceia, cari contribuiesc prin vr'unu ajutoriu materialu la realizarea scopurilor Societății; d) Membri onorari se voru denumi de către adunarea generală, în urma propunerii Comitetului centralu, acele dōmne, cari și-au câștigat deosebite merite pentru ajungerea scopurilor Societății; e) Membri corespondenți se denumesc de către Comitetul centralu spre a înainta scopurile Societății prin ținuturi.

Toți membrii sunt îndreptățiți a lua parte la adunările Societății și a face propuneri. Votul decisiv și dreptul de alegere activă și pasivă îl au numai membrii ordinar și dōmnele dintre membrii fondatori și corespondenți; ceilalți membri fondatori pot exercita dreptul de votare prin plenipotență dată în scrisu unui membru cu vot decisiv. În fiă-care sat, orașu seu țergu alu Bucovinei se pôte înființa o filială, după cum va afla de bine și de trebuința comitetul centralu din Cernăuți.

Societatea se conduce prin adunarea generală și prin comitetul centralu. Adunarea generală se va ține în fiă-care

an odată, în Cernăuți. Comitetul centralu se alege de adunarea generală și constă din 15 membri, anume: o președintă, întâia și a doua vice-președintă, 1 secretară, 1 cassieră, 1 controloră, 1 custodă și opt alți membri.

Din acestea reese destul de claru marea importanță, ce o are pentru poporul nostru bucovinean acăsta societate, care este de natură a se estinde peste întregu teritoriul Bucovinei, concentrându pe Românele noastre din Bucovina la o acțiune comună. Salutăm cu bucurie acăsta salutară întreprindere și din totă inima ne asociăm la apelul comitetului provisoriu alu noiei societăți, de a se înscrie câtu mai mulți membri și de a lua parte la adunarea generală constituantă, ce se va ține în Cernăuți în 6 Februarie st. n.

Comitetul provisoriu alu „Societății dōmnelor române din Bucovina“ e constituit din d-nele: Baroneasa Eufrosina de Petrino-Armisă, Iulia Bumbac, Elisaveta de B-jan, Minodora Coca, Aglaia Cosovic, Aristeia de Grecul, Olga de Grigorcea, Baroneasa Natalia Hormuzaki, Baroneasa Stefania Hormuzaki, Aglaia Isopescul, Eugenia Olga Morariu, Agripina de Onciul, Baroneasa Anysia Mustatza, Fevronia Popescul, Helene de Popovic, Helene de Reus Mirza, Iosefine Seleski, Sofia Stefanovic, Baroneasa Victoria Styroea, Sinclitica Vojucki, Helene Wolan, Alma Wolczynski, Helene Voronca, Sofia Zatoziecka, Virginia Zurcanu.

Insinuările de membri sunt a setrimite la adresa d-nei Baroneasa Victoria Stierca nasc. Cirste în Cernăuți (Strada Iosif, Nr. 6)

Din dieta ungerescă.

(Dezbaterile proiectului de lege pentru Kișdedovurt.)

În ședința dela 23 Ianuarie, continuându-se dezbaterile speciale, în punctul privitor la titlul proiectului de lege luă în cele din urmă cuvântul și năsdrașvanul de odinor:

Tisza Kalman: On. dietă! (S'au dīm! S'au dīm! Mare mișcare și șgomot în stānga estremă.) Nu vrēu să obosescu on. dietă cu o vorbire lungă, dăr cred, că ca deputat și eu am dreptul, ca ori care alu deputat, de a aștepta ca să aveți bunătate să mă ascultați. (Viue aprobări în drepta și în stānga. Șgomot în stānga estremă. Contele Karolyi Gabor de repetite ori înter rumpe vorbirea. Mari strigări în drepta: La ordine! La ordine!

Președintele: Pe d-lu deputat conte Karolyi Gabor îl provoacă la ordine. (Viue aprobări în drepta. Mare șgomot)

Tisza Kalman: De-altminte, on. dietă, cu ocaziunea acăsta vrēu să vorbescu foarte pe scurt.

Polonyi Geza: Corect!

Tisza Kalman: Corect este totdeuna a vorbi pe scurt, și tocmai d-lu deputat să-și însemne, că de multe ori ar fi multu mai corect, decât și d-sa ar vorbi mai pe scurt. (Viue aprobări în drepta.)

După atata chin, în cele din urmă oratorul veni la cuvânt. Polemisază cu Zay Adolf și cu Mocsary, cășbindu-se să arate, că îndatorirea de a cunoșce fiă-care cetățen „limba oficiōsă a statului“, nu stă în conflictu cu intențiunea legii de naționalitate dela 1868. Intențiunea acăstei legi, duse oratorul, nu este de a permite, ca prin desvoltarea esagerată a drepturilor date naționalităților cu privire la întrebunțarea limbei lor, să periclităm acăsta, ce am scrisu pe fruntea legii: adică susținerea statului ungar. (Viue aprobări în drepta.)

Vorbesc de maghiarizare cu forța. Unde se află în acăstu proiectu urmă de forță? Noi Maghiarii, cari am făcut obligatōre în școlile medii propunerea limbei germane (Șgomot și neliniște în stānga și stānga estremă), ceea ce foarte bine și corect am făcut, pentru că ori ce omu cultu are lipsă să cunoșcă pe

lângă limba sa maternă și una dintre limbile mari ale lumii (Neliniste în stânga extremă), noi Maghiarii, dicit, se nu avem dreptul de a pretinde, ca făcând cetățenii să priocă limba statului? (Viue aprobări în drépta.)

Ași înțelege, că d-lu deputat Moocsary n'a băgat de seamă unde țintesc doctrinele lui, decât în dieta această n'ași fi auzit o declarațiune, în care a dicit nu mai puțin, decât că deca noi Maghiarii ne vom purta bine și vom câștiga voia naționalităților, atunci va înceta agitațiunea. Acesta a fost o mărturisire forte curioasă. Pagubă, că on dietă n'a prea auzit'o din cauza sgomotului, căci eu așa cred, că și din altă parte el și-ar fi primit răspunsul. Dér pe lângă tóte, că consimțesc pe deplin cu d-lu deputat Beúthy Akos, cumcă direcțiunea, pe care o predică d-lu deputat Moocsary, ar duce la ruina Ungariei; pe lângă tóte că nu cred să liniștesc pe cineva impregiurarea, că ul-traiștii au încredere în direcțiunea urmată de el, deși li-a declarat, că nu aprobă întru tóte programul lor: pe lângă tóte astea eu nu trag la îndoielă nici patriotismul, nici buna credință a d-lui deputat Moocsary, pot să dicit numai atata: *Ierte i Dumnezeu, că nu scie ce face.* (Aprobări în drépta.)

Kaas Ivor: Se provocă la cele duse de Tisza Kalman: Vorbele sunt potrivite, dér faptele dovedesc altă ceva, deorece în decursul celor 15 ani, câtă a stat el la guvern, nu numai că nu a contribuit la nimicirea cestiunei de naționalitate, ci a contribuit înca la întărirea ei. (Sgomotose contradicții în drépta. Sgomotose aprobări în stânga și stânga extremă.) Oratorul se provocă la panslavism, deorece în părțile de sus ale Ungariei nici odată agitațiunea panslavistă n'a prins rădăcini așa afunde, ca sub guvernul lui. (Viue contradicții în drépta. Aprobări în stânga extremă.) Se provocă la *agitațiunile daco-romaniște, cari nici odată n'au cutecat a ataca Ungaria în așa măsură, precum se întemă în timpul de fuđ, și în fine se provocă oratorul la propagarea limbii germane în Ungaria, la care érași guvernul lui Tisza a contribuit.* După aceste oratorii se provocă la intențiunea legii dela 1868 în sensul interpretat de Tisza și cere modificarea acelei legi. (Viue aprobări în drépta.)

Dieta primesce titlul proiectului. Urmază § 1.

Adolf Zay: Palesisază cu Herman Otto: Pe lângă tóte că rassa săsescă, mulțamită cerului, se îmulsece și se fericesce în această patriă, durere, se întemă, că se află curți și case săsesci, în caru locuesc Sași. Dér de unde provine acesta? Eu am vădută astfel de case în comitatul Tërnavi mar, în comitatul de sub gloriósa conducere a primului președinte al Kulturęyletului ardelean (Strigări: Să trăsesc!) unde se întemă în adeveru că sunt astupate ferestrele caselor săsesci: dér nu din cauză, că au murit locuitorii acelora, ci din cauză, că sunt alungați priu gloriósa administrațiune de acolo. (Mar strigări: Acesta nu este adeverat! Neliniste.)

Horvath Gyula: Pășese în mijlocul salei și strigă de două ori către orator: *Nu-i adeverat! Minciună!*

Bartha Miklos: Cerem date concrete! (Strigări: S'auđim! S'auđim!)

Adolf Zay: Și-au părăsit casele, deorece administrațiunea, de care au fost împărtașiți, n'au aflat'o salutară, n'au aflat'o potrivită pentru promovarea intereselor lor. (Contradicții. Sgomot.) În fine declară oratorul, că nu primesc sfaturile lui Frideric List, ci va merge și mai departe pe calea urmată până acum.

Horvath Gyula: Palesisază cu Zay și protestază contra calumniarei Kulturęyletului și a președintelui acestuia. Dovedesc d-lu deputat, că într'o comună se ualta a devenit pustă o casă și o curte, din cauza relei administrațiuni,

din cauza abuzării acesteia. Fiind-că d-lu deputat caută curțile nelocuite, eu mă provocă la singuraticomune din propriul său cerc electoral, mă provocă la Rășnov și întreb: rea este acolo administrațiunea? D-Vóstră sunteți mulțumiți câtă de bună este această administrațiune. Soiu se mă provocă la Preșmer și așa put să înșir aproape tóte comunele din ținutul acela, de unde ești d ta deputat și unde se pot vedea ferestri astupate și case góle.

După acesteia dieta primesc § 1 neschimbat; § 2 îl primesc pe lângă o modificare de stil. La § 3 deputatul Filtsch a cerut o modificare în sensul, ca inspectorul de școle numai în acel cas să aibă dreptul de a împedea pe singuraticomune de a înființa Kisdedovuri, decât acesteia nu vor put dovedi, că localitatea, unde vré să înființeze Kisdedovuri, correspunde cerințelor prevădute în § 6. Csáky însă a fost în contra acestui amendament și astfel dieta a primit și acest § neschimbat.

Numiri la tablele regesci.

Fóia oficială din Pesta, de Duminecă, publică numirile la noiele table regesci (curți de apel), ce vor fi a se organiza. Au fost numiți *La tabla regescă din Budapesta:* vice președinte Iosif Sárkány; președint de senat: Dr. Béla Bartha, Ignac Polgár, Ivan Gező și Dr. Béla Vavrik; prim-procuror Alecsandru Kozma. (Intre juđii dela tabla din Pesta, 54 la număr, nu se află nici un singur Român și între funcționarii inferiori asemenea nici unul, nici chiar un traducător.)

Tabla regescă din Cluș: Președint de senat: Iosif Schneider și Nicolau Heppes, prim-procuror; Alexandru Vita, juđ; Ștefan Gruz, Wilhelm Müller, Iosif Popă, Francois Gyáfás, Ioan Mezei, Ludovic Szentkirályi, Michail Booskor, Francois Csányi, Samuil Nemes, Dionis Szász, Acățiu Szöcs și Dionis Adam; concipienti: Bela Bodolla, Gavriil Pozsonyi și adjunct de concipient Zoltan Csaba, director al oficiilor auxiliare: Iosif Wégh; cancelist: Iosif Andrassy, Alexiu Kovács, Isidor Klepitz și Victor Ioanovic.

Tabla regescă din Tergul Mureșului: Președinte de senat: Gavriil Fekete; juđ: Ioan Kovács, Nicolau Mikó, Emil Ziegler, Dionis Péterffy, baron Sigismund Szentkereszty, Iuliu Kozma, Gavriil Dósa, Alexandru Onaciu, Alexiu Boross, Iuliu János și Dominió Tódorfi; concipienti: George Weér și adjunct de concipient Albert Kontez; director al oficiilor auxiliare: Ștefan Bokros; oficial de cancelarie: Ioan Lokodi; cancelist: Nicolau Kelemen, Carol Füstös jun. și Iuliu Pantocsek.

Tabla regescă din Oradea mare: Juđ: Alois Knorr, Dr. Atanasiu Marinescu, Mihail Medvigy, Adolf Urbán, Alois Dobosffy, Emic Fráter, Geza Molnár, Mauriciu Polchy, Carol Jároș și Barna Fejér; concipienti adjuncti: Ladislau Kossovic; oficial de cancelarie: Eugen Tihanyi și Ladislau Jesch.

Tabla regescă din Timișóra: Președint de senat: Adam Kluck și Eugen Horvath; juđ: Andor Jekelfalussy, Avram Berlogia, Andor Sey, Bela Ternovszk, Paul Burián, Michail Huszka, Iosif Istvánffy, Iosif Seyfried, Toma Dogariu, Ladislau Pap, Ladislau Gidro și Ioan Ludvig; Oficiali de cancelariă: Coloman Kovács, Petru Szakállos și Nicolau Demetrovics.

Tabla regescă din Dobrițin: Președint de senat: Francois Csathó și Wolfgang Széll; prim-procuror: Vincențiu Cserna; juđ: Ludovic Nyers, Béla Tamásy, Desider Horvath, Ioan Sztánček, Adrian Draveczky, Béla Hieronimy, Coloman Egry, Iosif Namény, Alexandru Comanescu, Eugen Garam, Alexiu Danilovic, Anton Kovács, Ivan Naszády, Ottó Mérey, Ladislau Sáró-Szabó; secretar presidial: Ștefan Pálffy; translató: Petru Cosmuța; oficiali de cancelariă: Coloman Toroczkay și I. Eduard Brinke; cancelist: Ioan Jezernytzky și Francois Deák.

Din camera română.

Sedința dela 14 Ianuarie st. v. 1890.

D-lu C. Kogălniceanu, continuând: Nu este, D lor, vorba să facem irendentism; departe de noi asemenea idei; este vorba că bănesce și moralicesce să venim în ajutorul Românilor din

Transilvania pentru emanciparea lor intelectuală și dobândirea de drepturi politice. De altmintrelea, în această privință, răspunsul dat de D. ministru al afacerilor străine, cu ocaziunea interelării D-lui Grădișteanu, este nu se pot mai satisfacător. Lată ce a spus D. ministru al afacerilor străine:

„Pot însé, terminându, să vésput, relativ la dorințele ce esprimați, că cred și eu, că statele cari au sub dominațiunea lor Români, se vor convinge, că Românii sunt un popor leal și fidel și că e în interesul acelor state de a trata atari supuși cu dreptate și cu moderațiune.”

Prin urmare, D. ministru al afacerilor străine a constatat: 1) că Românii din Ungaria nu sunt tratați cu dreptate și cu moderațiune, și alt 2) o simplă dorință, esprimită de către un ministru, face mai mult decât cererea cea mai categorică a unui simplu deputat, și nu asupra acestui punct voiesc o declarațiune dela D-sa; voiesc însă o declarațiune la alte două puncte din destăinuirile făcute de un membru din minister, D. Mai rescu.

D. Maiorescu a declarat mai înteu, că pot ca guvernul să se vadă silit să ia măsuri spre a împedea publicarea broșurei studenției române despre starea Românilor din Transilvania.

Ei bine, când într'o țară ca România, unde spiritul de libertate al presei merge așa de departe încat guvernul nu cutază să dea în judecată pe acei diariști cari injură qilnic pe M. S. Regele, cum va putea să opresc studențiunea română de a publica o espunere a stărei Românilor din Transilvania?

Asupra acestui punct cer că să declare guvernul, că desapróbă vederile D-lui Maiorescu, și că nu va lua nici o măsură în contra studenților.

Tot D. Maiorescu a destăinuit un sistem fatal, pe care România l'ar fi urmărit.

În ceea ce privesc frații noștri de dincolo, D. Maiorescu a declarat, că guvernul român a dat funcțiuni la o mulțime de Transilvăneni, numai și numai pentru a împedea de a nu se face o iredentă română.

Apoi acesta e o adeverată crimă de a atrage cu tot dinadinsul tóte forțele inteligente, tóte forțele de rezistență în Transilvania, și a lăsa acolo mase înerte, expuse la lupta de exterminare întreprinsă de Maghiari. Ceru dér asupra acestui punct, că guvernul să declare că desapróbă acest sistem, pentru că frații noștri de dincolo șescie, că nu vor mai fi primiți cu brațele deschise ca până acum, și se fă imbărbătați prin acesta de a rămâne la posturile lor de onore. Să nu credeți, că aceste cuvinte duse de d-lu Maiorescu sunt numai nisce cuvinte. Faptele arată că sunt adeverate. Observați, că mai toți transilvănenii sunt în grupul junimist. La alegerile parțiale s'au ales mai numai transilvăneni, d-lu Friedman, d-lu Vineș, și astăđ în capitală nu se găsesc un român, și trebuie să se pună candidatura unui transilvănean! Și ce e mai trist în destăinuirea d-lui Maiorescu, e că d-sa nu dice, că urmază acest sistem de a da funcțiuni transilvănenilor dintr'un spirit de umanitate, de fraternitate, pentru care l'ași fi aprobat și l'ași îmbrățișa și eu; dér dice pur și simplu, că guvernul român dă funcțiuni la acești transilvăneni numai și numai ca să nu se facă un partid irendentist, numai și numai pentru a susține politica esternă a d-lui Maiorescu; căci cu tóte declarațiunile formale ale d-lui Lahovari, ministru de esterne, d-lu Maiorescu nu s'a sfit a declara că d-sa a fost și este pentru tripla alianță; dér încă a declarat că întreg guvernul actual este pentru alipirea la tripla alianță, și ca să nu'm diceți că exagerez, dați-mi voia să vă citeșc înséși cuvintele d-nului Maiorescu:

„Partidul junimist, dice reporterul care a vorbit cu d-lu Maiorescu, caruia aparține d-lu Maiorescu, se pot fali de a fi colaborat la acest revirment al politice române. Astăđ guvernul pot să fi mândru de a constata, că România formază un fort puternic în citadela păcei care se dresază dela cóstele Scandinaviei, de-alungul frunțurilor germane și austriace până la Bosfor.”

„Cu tóte aceste, România e un stat constituțional și nu trebuie esclusă posibilitatea, că în urma unei mișcări naționaliste, provocată de poporul întreg, un guvern compus de alte persoane, se fă silit să adopte o altă politică esterióră.”

Prin urmare, declară implicit, că

guvernul împărtașese aceeași politică ca d. Maiorescu, în ceea ce privesc tripla alianță; dér că s'ar putea întemă ca alt guvern să inlocuesc guvernul actual, care ar observa atunci o altă politică. (Va urma.)

Convocare.

Prin concludul adunării generale a Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului român din 28 August 1890, ținută în Reghinul Săsesc, făcându-se nouă arondare a despărțământului VIII fost al Albei-Iulii, l'a luat nou arondatul despărțământ Nr. 12 cu centrul în Alba-Iulia, a cărui constituire în sensul instrucțiunei, din anul 1869 Nr. 199 fiind neapărat de lipsă; subscrișul imi iau libertate a convoca o adunare a membrilor Asociațiunei și a despărțământului precum și a tuturor iubitorilor de cultură și înaintare din acest despărțământ pe 1 Februarie st. n. la 11 ore a. m. în Alba Iulia, în localitățile școlei gr. orientale.

Noul despărțământ se compune:

- 1) din comunele cercului administrativ Ighiu, inclusive opidul Zlatna și apertinente.
- 2) din comunele cercului administrativ Ajud.
- 3) din următoarele comune ale cercului Vinț: Paclisia, Barabanța, Chișfalău, Henig, Hapria, Ștraja, Totoiu, Orda de sus și de jos, Drâmbariu, Ciugud, Șeuș, Limba, Șebisen, Vulper, Vinț și Inuri.

Obiectele adunării: a) alegerea comitetului; b) consorierea membrilor; c) propuneri eventuale.

Avendă în vedere serioșitatea timpului, în care trăim, speru, că adunarea va fi câtă de numărósă.

Alba-Iulia, 2 Februarie 1891.

Mateiu Nicola.
advocat.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS“

(Serviciul biroului de coresp. din Pesta.)

Caransebeș, 3 Februarie. În casina românească s'a ținut o mare conferință a Românilor din comitatul Severinului, în care s'a votat încredere(?) deputatului Moocsary, și s'a luat hotărrea a se așterne o representațiune(?) la congresul românesc din Sibiu(?), ca să ia pozițiune față cu legea asupra asilurilor de copii *).

Berlin, 3 Februarie. Plecarea generalului Waldensee dela statul major general este sigură; cauza se dice sunt nisce diferențe ivite între densus și cancelarul Caprivi.

Bruxella, 3 Februarie. 300 de soldați din regimentul Carabinierilor au declarat, că voiesc să mergă acasă și se duseră la gară. Guvernul ordonă ca gara să fi în grabă ocupată de gendarmi. Mai mulți soldați au fost arestați, ceilalți s'au retras trecend pe dinaintea clubului socialist și cântând „Marseillaise”. Forțe considerabile de gendarmi au împrașiat pe resvrătiți.

Oporto, 3 Februarie. Rescuții au ucis 7 ómeni și au rănit 46. Au fost arestați 300 de inși, clubul republican a fost închis, se va constitui tribunalul militar.

Roma, 3 Februarie. Regele făcu cunoscut ambasadiorilor Austriei și Germaniei, că prin cãderea lui Crispi, politica esternă nu va suferi nici o schimbare. Regele conferi séra cu Rudini însărcinându-l cu tormarea noului cabinet.

Belgrad, 3 Februarie. Consiliarul de stat Miloradjevic a fost numit ministru de interne.

*] Din raportul de mai sus dela Caransebeș se pot convinge fiecare despre tendinșositatea telegramii acesteia a biroului din Pesta. Red.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil interimal: Gregoriu Maior.

Cursul pietei Braşov

din 2 Februarie a. c. 1891

Table with 2 columns: Item name and price. Includes items like Banote româneşti, Argint româneşte, Napoleon d'or, etc.

Cursul la bursa de Valwa

din 31 Ianuarie st. a. 1891.

Table with 2 columns: Item name and price. Includes items like Renta de aur, Renta de harti, Imprumutul cailor ferate, etc.

Table with 2 columns: Item name and price. Includes items like osti ungare, Amortisarea datoriei, Bonuri rurale ungare, etc.

Sz. 9229-1890 tkvi.

514,1-1

Arveresi hirdetmenyi kivonat.

A brassoi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, közhírré teszi, hogy Garoi Miklos zernesti lakos végrehajtónak Bucur Chiciotu, George R. Muntean és Iuon Stan Avram arveresi vevők elleni 353 frt. tökéketelés és összes jár. iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a zernesti kir. járásbírószék) területén lévő Holbák község határában fekvő holbaki 176 sz. tjkvben 1085a/1, 1085b/1, 1086a, 1086b, 1087a, 1087b, 1088a, 1088b helyrajzi számok egész ingatlanra az árverést 305 frt. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1891 évi február hó 9-ik napján d. e. 9 órakor Holbák községében irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881: LX t. cz. 42. §-ában jelzett, árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333 sz. alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Brassó, 1890 évi November hó 18-án. A kir. törvényszék mint tkvi. hatóság.

Szám 4441-1890 tkvi.

513,1-1

Arveresi hirdetmenyi kivonat.

A fogarasi kir. járásbírószék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Iuon Tanasze Cseregit végrehajtónak Cseregit Iuon végrehajtást szenvedő elleni 120 frt. tökéketelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében, a brassói kir. törvényszék a fogarasi kir. járásbírószék területén lévő Sebes községben fekvő a sebesi 50 sz. tjkvben foglalt

Table with 4 columns: Item name, price, and other details. Includes items like 92 (280 f.), 93 (15 f.), 355 (15 f.), etc.

ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1891 évi Február hó 24-ik napján délelőtt 10 órakor Sebes község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881 évi: LX t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ban kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Fogarasi 1890 évi Oktober hó 24-én. A fogarasi kir. járásbírószék mint telekkönyvi hatóság.

Convocare.

Reuniunea de imprumutul și păstrare „SPERANȚA” va ține

ADUNARE GENERALĂ

în Borgoprundă la 28 Februarie 1891 la 3 ore p. m.

OBIECTELE:

- 1. Censurarea rațiunilor, statorirea bilanțului și împărțirea dividendelor.
2. Propunerile direcțiunii și ale consiliului de inspecțiune.
3. Restaurarea direcțiunii conform §. 30 din statute.
4. Alegerea consiliului de inspecțiune.
5. Propunerile membrilor.

Pentru cazul când la acestă termină nu s'ară aduna membrii de ajunsă în înțelesul statutelor, totu prin acestă anuțiu se convocă a doua adunare generală pe 10 Martie 1891 la 2 ore p. m.

Borgoprundă, în 28 Ianuarie 1891.

Directorele reuniunii: Dr. N. Hanganuțu.

512,1

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabilă din 1 Octomvre 1890.

Large railway schedule table with multiple columns for routes (Budapesta-Predeală, Predeală-Budapesta, B.-Pesta-Arad-Teluş, etc.) and rows for stations and train times.